

UPRAVA ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE STATISTIKE ZA 2021. GODINU

Podgorica, mart 2022. godine

SADRŽAJ

UVOD

1. REALIZACIJA GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE STATISTIKE ZA 2021. GODINU	5
UPRAVA ZA STATISTIKU	5
DRUGI PROIZVOĐAČI ZVANIČNE STATISTIKE	6
1.1. DEMOGRAFIJA I SOCIJALNE STATISTIKE	7
1.2. EKONOMSKE STATISTIKE	9
1.3. SEKTORSKE STATISTIKE	11
1.4. POSLOVNE STATISTIKE	13
1.5. ŽIVOTNA SREDINA	15
1.6. RAZVOJ I UNAPREĐENJE METADATA SISTEMA I KLASIFIKACIJA	15
1.7. MODERNIZACIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA U STATISTIČKE SVRHE	15
1.8. LICENCIRANJE SOFTVERA, MODERNI ALATI I BECK-UP	15
1.9. REALIZACIJA AKTIVNOSTI KOJI SE ODOSE NA UNAPREĐENJE METODOLOGIJE UZORKA	16
1.10. RAZVOJ AKTIVNOSTI KOJE SE ODOSE NA UNAPREĐENJE REGISTRA	16
1.11. RAZVOJ DISEMINACIJE I KOMUNIKACIJE PODATAKA U SKLADU SA POTREBAMA DIGITALNOG DRUŠTVA	16
2. OCJENA STANJA	17
2.1. USPOSTAVLJANJE STALNOG DIJALOGA SA KORISNICIMA PODATAKA I RAZVOJ PARTNERSTVA	17
2.2. EDUKACIJA STATISTIČARA KAO NAUČNIKA KOJI RADE SA PODACIMA	17
2.3. DALJE USAGLAŠAVANJE I INOVIRANJE ZVANIČNE STATISTIKE SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA I PREPORUKAMA	17
2.4. KREIRANJE NOVIH IZVORA PODATAKA ZA PROIZVODNJU ZVANIČNE STATISTIKE	18
2.5. DALJA IMPLEMENTACIJA KODEKSA KVALITETA ZVANIČNE STATISTIKE	18
2.6. RAZVOJ IT INTEGRISANOG SISTEMA ZA PRIKUPLJANJE, OBRADU, OBJAVLJIVANJE I DOKUMENTOVANJE REZULTATA ZVANIČNE STATISTIKE	19
2.7. RAZVOJ DISEMINACIJE I KOMUNIKACIJE PODATAKA U SKLADU SA POTREBAMA DIGITALNOG DRUŠTVA	20

PRILOG 1 – Spisak realizovanih statističkih istraživanja, shodno *Godišnjem planu zvanične statistike za 2021. godinu*

UVOD

U skladu sa *Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike* (Sl. list Crne Gore, br. 18/12 i 47/19), Uprava za statistiku je, u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, pripremila **Izveštaj o izvršenju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2021. godinu**. Na osnovu navedenog zakona, poslove zvanične statistike vrše proizvođači zvanične statistike: Uprava za statistiku, kao koordinator statističkog sistema, Centralna banka Crne Gore, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i sedam drugih proizvođača zvanične statistike, određenih *Programom zvanične statistike za period 2019 - 2023. godine* (Sl. list Crne Gore, br. 7/19).

Izveštaj o izvršenju Godišnjeg plana zvanične statistike za 2021. godinu sadrži prikaz realizacije planiranih statističkih istraživanja, po statističkim oblastima, definisanih *Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu* (Sl. list Crne Gore, br. 7/21).

Uprava za statistiku je u 2021. godini u saradnji sa drugim proizvođačima zvanične statistike, pored usmjerenja na realizaciji Godišnjeg plana zvanične statistike za 2021. godinu, bila posvećena i ostvarenju strateških i operativnih ciljeva definisanih **Programom zvanične statistike 2019 - 2023. godine i Strategijom razvoja zvanične statistike 2019 - 2023. godine**.

Zakonom o budžetu za 2021. godinu ukupni odobreni budžet iz Opštih prihoda budžeta Uprave za statistiku iznosio je 5,485,958.81€. Postupajući po zahtjevu Ministarstva finansija i socijalnog staranja, a u vezi procjene neutrošenih sredstava za tekuću 2021. godinu, a samim tim i preusmjerenjem istih iznosa, ukupan odobreni budžet Uprave za statistiku se shodno navedenom umanjio za iznos procijenjenih neutrošenih sredstava.

U vezi sa navedenim, ukupna odobrena-planirana sredstva Uprave za statistiku iz Opštih Prihoda, na kraju 2021. godine, iznosila su 4.551.809,83€,

Ukupna realizovana budžetska sredstva iznosila su 1.377.106, 08€, što predstavlja 30,25% od ukupnih odobrenih sredstava. Ovaj procenat realizacije planiranog budžeta iz opštih prihoda za 2021. godinu rezultat je neizvršenja aktivnosti Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova. Ukupna odobrena sredstva za 2021. godinu iz IPA sredstava i ostalih donacija iznosila su 404.148,98€. Realizovano je 326.254,59 €, što predstavlja 80,73% od ukupnih odobrenih sredstava

U 2021. godini realizovano je 200 istraživanja od čega je u nadležnosti Uprave za statistiku 158 istraživanja, što predstavlja 95% od ukupnog broja istraživanja definisanih Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu.

U oblasti **makroekonomske statistike, nacionalnih računa i cijena** rezultati su ostvareni kroz:

- dalju harmonizaciju statistike nacionalnih računa Crne Gore sa standardima Evropske unije i ispunjavanja zahtjeva koji su definisani završnim mjerilima za zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika;
- objavljivanje rezultata godišnjeg *Bruto nacionalnog dohotka* za 2020. godinu;
- objavljivanje konačnih rezultata godišnjeg *Bruto domaćeg proizvoda* za 2020. godinu po proizvodnoj i potrošnoj metodi u tekućim i stalnim cijenama, prema Nace Rev. 2 klasifikaciji djelatnosti, u skladu sa ESA 2010 metodologijom;
- objavljivanje konačnih podataka kvartalnog *Bruto domaćeg proizvoda* za 2020. godinu, u skladu sa ESA 2010 metodologijom po potrošnom principu, kao i preliminarnih podataka za I-III kvartal 2021. godine;
- objavljivanje sezonski prilagođenih podataka kvartalnog *Bruto domaćeg proizvoda* u tekućim cijenama, po potrošnim kategorijama, od I kvartala 2006. godine;

- objavljivanje rezultata kvartalnog *Bruto domaćeg proizvoda* u prosječnim cijenama 2010. godine, po potrošnim kategorijama, od I kvartala 2007. godine;
- objavljivanje rezultata obračuna kvartalnog BDP-a po proizvodnom pristupu na nivou A10 sektora djelatnosti za vremensku seriju od I kvartala 2010 – III kvartala 2021 godine;
- proizvodnju godišnjih podataka *Lične potrošnje* po COICOP-u u tekućim i stalnim cijenama i u lančanim mjerama obima;
- proizvodnju godišnjih podataka *Bruto domaćeg proizvoda* u ulančanim mjerama obima za vremensku seriju 2006 - 2020. godina;
- kontinuirani rad na formiranju elemenata potrebnih za obračun *Bruto domaćeg proizvoda* po prihodnoj metodi, prilagođavanjem podataka o zaradama zaposlenih u skladu sa konceptom nacionalnih računa;
- pripremu podataka *Bruto investicija u osnovna sredstva* dezagregiranih po vrstama osnovnih sredstava u skladu sa ESA 2010 metodologijom i programom za transmisiju podataka, kao i podataka *Lične potrošnje* domaćinstava dezagregiranih po trajnosti dobara, za vremensku seriju 2006 - 2020. godine, u tekućim i stalnim cijenama kao i prosječnim cijenama 2010. godine;
- pripremu kvartalnih podataka *Bruto investicija u osnovna sredstva* dezagregiranih po vrstama osnovnih sredstava u skladu sa ESA 2010 metodologijom i programom za transmisiju podataka, u tekućim i stalnim cijenama, za vremensku seriju I kvartala 2010 - III kvartala 2021;
- modernizaciju u dijelu slanja podataka EUROSTAT-u, kroz unaprijeđenu platformu SDMX alata preporučenih od strane EUROSTAT-a, čime je obezbijeđeno slanje podataka nacionalnih računa bez upotrebe SDMX konvertora;
- ažuriranje dokumenta Opis izvora i metoda za obračun bruto nacionalnog dohotka (GNI inventory);
- kontinuitet u realizaciji aktivnosti visoko usklađenog projekta Pariteta kupovne moći i usklađivanje *Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena* sa međunarodnim standardima;
- kontinuiran rad na unapređenju statistike spoljnotrgovinske robne razmjene prema karakteristikama preduzeća (TEC) i prema fakturnoj vrijednosti (TIC), predstavlja značajan iskorak u pogledu usklađivanja statistike spoljnotrgovinske robne razmjene sa međunarodnim standardima.

U oblasti statistike **poljoprivrede, ribarstva, poslovnih statistika, životne sredine i šumarstva** rezultati su ostvareni kroz:

- unapređenje metoda prikupljanja podataka u oblasti statistike biljne proizvodnje sa metoda PAPI (Paper and Pencil Interviewing) na CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing);
- usklađivanje statistike kratkoročnih indikatora sa Regulativom (EU) 2019/2152 Framework regulation integrating business statistics - FRIBS);
- kalendarsko i sezonsko prilagođavanje serija podataka kratkoročnih indikatora;
- izmjenu metoda istraživanja sa uzoračkog na administrativni izvor, kod istraživanja *Indeks prometa u trgovini na malo*, čime je smanjeno opterećenje privrednih subjekata u dostavljanju podataka, kao i troškovi proizvodnje rezultata zvanične statistike;
- kontinuirani rad na poboljšanju kvaliteta procesa statističke proizvodnje u skladu sa principima Kodeksa prakse Evropske statistike. Napredak je vidljiv kroz ažuriranje informacija u bazama referentnih metapodataka i Izvještaja o kvalitetu koji su dostupni na zvaničnoj web stranici Uprave za statistiku;
- unapređenje metode za prikupljanje podataka u statistici saobraćaja za statističko istraživanje Teretni drumski saobraćaj. U potpunosti se prešlo sa metoda PAPI (Paper and Pencil Interviewing) na metod CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing) za prikupljane podataka.

U oblasti **socijalnih statistika i demografije** rezultati su ostvareni kroz:

- kontinuitet u realizaciji aktivnosti oko mapiranja nacionalnih krivičnih djela prema Međunarodnoj klasifikaciji kriminala u statističke svrhe (ICCS);

- mišljenje Evropske komisije na nacrt *Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova*;
- usvajanje *Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova* od strane Vlade Crne Gore;
- kontinuirano slanje podataka EUROSTAT-u o smrti lica na nedjeljnom nivou koji su pripremljeni na zahtjev EUROSTAT-a, a pandemije COVID-19;
- realizaciju terenskog rada *Istraživanja o uslovima života i bezbjednosti žena* (Gender base violence - GBV);
- započeto dostavljanje kvartalnih podataka iz oblasti nelegalnih migracija (EIL);
- izvršena je revizija podataka kod statističkog *Istraživanja o zaposlenima iz administrativnih izvora*;
- nastavljenu saradnju sa drugim institucijama i analizu korišćenja njihovih baza podataka u statističke svrhe (Zavod za zapošljavanje Crne Gore, Uprava prihoda i carina);
- sprovedeno prikupljanje podataka za potrebe *Istraživanja o troškovima rada* za referentnu 2020. godinu;
- realizaciju probnog istraživanja Ankete o radnoj snazi, shodno novim regulativama EUROSTAT-a.

U oblasti implementacije **međunarodnih projekata i saradnje** rezultati su ostvareni kroz:

- povećanje broja zvaničnih podataka proizvedenih u skladu sa međunarodnim standardima i metodologijama koje su razvijene implementacijom projekata u saradnji sa međunarodnim partnerima, posebno EU zajednicom kroz IPA fondove kao i drugih UN institucija: UNDP, UNICEF, UNECE, UNODC, MMF, OECD, Svjetska banka, ILO i druge organizacije;
- misiju EUROSTAT-a na temu EDP i GFS statistike, sa predstavnicima Ministarstva finansije i socijalnog staranja i Uprave za statistiku sa ciljem definisanja daljih koraka u ovim oblastima koje, se smatraju ključnim za zatvaranje Poglavlja 18. i 17. U toku misije definisani su dalji koraci u unapređenju pomenutih statistika, a samim tim i unapređenju procesa evropskih integracija u oblasti zvanične statistike;
- definisanje novog sastava pregovaračke grupe za Poglavlje 18, ali i imenovanje predstavnika Uprave za statistiku u drugim pregovaračkim poglavljima;
- napredak u okviru procesa evropskih integracija, koji je notiran u *Izveštaju Evropske komisije za 2021. godinu*, koji ukazuje da je ostvareni "određeni napredak" i umjerena spremnost za članstvo. Napredak u izvještaju je evidentiran u svim pojedinačnim oblastima, a predloženo je i nekoliko preporuka Evropske komisije, koje će usloviti dalji napredak u ovoj oblasti, a odnose se na:
 - nužnost povećanja ljudskih i finansijskih resursa Uprave za statistiku, kako bi se mogle ispuniti obaveze u procesu evropskih integracija, ali i zadržalo postojeće osoblje;
 - nužnost značajnijeg iskoraka u proizvodnji i dostavljanju GFS i EDP statistike i
 - potrebe obezbjeđivanja adekvatnih resursa za sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstva i stanova i potrebe da se isti organizuje u skladu sa EU preporukama.

1. REALIZACIJA GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE STATISTIKE ZA 2021. GODINU

U 2021. godini realizovano je 200 statističkih istraživanja od ukupno 211 definisanih *Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu*. U nadležnosti Uprave za statistiku planirano je 163 statistička istraživanja, od kojih je 158 realizovano. U nadležnosti drugih proizvođača zvanične statistike realizovano je 42 statističkih istraživanja od 48 planiranih.

Tabela 1. Prikaz ukupnog broja planiranih, realizovanih i nerealizovanih statističkih istraživanja u 2021. godini

Redni broj	Naziv proizvođača zvanične statistike	Planirana statistička istraživanja	Realizovana statistička istraživanja	Nerealizovana statistička istraživanja
		Broj	Broj	Broj
1.	Uprava za statistiku	163	158	5
2.	Centralna banka Crne Gore	13	13	0
3.	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	7	5	2
4.	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja i Uprava za statistiku	1	0	1
5.	Komisija za tržište kapitala Crne Gore	3	3	0
6.	Uprava prihoda i carina	7	6	1
7.	Fond penzijskog i invalidskog osiguranja	2	2	0
8.	Fond za zdravstveno osiguranje	2	2	0
9.	Institut za javno zdravlje Crne Gore	11	11	0
10.	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	2	0	2
	UKUPNO	211	200	11

Izvor: Uprava za statistiku (2021.)

UPRAVA ZA STATISTIKU

Od 163 planirana statistička istraživanja u nadležnosti Uprave za statistiku, realizovano je 158 istraživanja, dok je pet statističkih istraživanja nerealizovano:

- Istraživanje *Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u stalnim poreskim stopama* – probno, nije realizovano usljed, nemogućnosti kreiranja aplikativnog rješenja za obračun istog, kompleksnosti same aplikacije, preopterećenosti Odsjeka za informaciono komunikacionu tehnologiju i nedostatka ljudskih kapaciteta u Odsjeku za statistiku cijena i spoljne trgovine;
- *Popis stanovništva, domaćinstava i stanova* nije sproveden u 2021. godini. Razlog tome su društveno političke okolnosti koje su dovele do kašnjenja u pripremi zakona o popisu, ali i pandemija COVID -a koja je dovela do odlaganja popisa kako u mnogim zemljama svijeta i regiona, pa tako i u Crnoj Gori.
- Istraživanje *Statistika o stanovništvu, na bazi administrativnih izvora* – probno, nije realizovano jer tokom 2021. godine nije izmijenjena zakonska regulativa, kojom bi se Upravi za statistiku obezbijedio pristup podacima sa identifikatorima;
- *Statistika slobodnih radnih mjesta (probno)*, usljed nedostatka kadra i odlaganja posjete eksperta iz Slovenije zbog pandemije COVID-19, analiza mogućnosti korišćenja administrativnih izvora podataka Zavoda za zapošljavanje Crne Gore nije realizovana;
- *Istraživanje o pozorištima* nije realizovano zbog nedostatka administrativnih kapaciteta.

DRUGI PROIZVOĐAČI ZVANIČNE STATISTIKE

Od ukupno 48 planirana statistička istraživanja, koja su u nadležnosti drugih proizvođača zvanične statistike šest (6) nisu realizovana. U nastavku izvještaja je dato obrazloženje:

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta je obavjestilo Upravu za statistiku da nije u mogućnosti da sprovede statistička istraživanja za 2021. godinu, a razlog tome su promjene u organizaciji rada državne uprave:

- Statističko istraživanje o izdvajanjima iz državnog budžeta na istraživanje i razvoj (GBAORD statistika) i
- Statističko istraživanje o naučno istraživačkoj djelatnosti - istraživanje i razvoj.

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja u obrazloženju navodi da su za nerealizaciju statističkih istraživanja (*Analiza statistike državnih finansija – probno; Izvještaj o prekomjerenom deficitu i dugu – probno; Statistika državnih finansija u skladu sa ESA 2010 – probno*) postojali objektivni razlozi koji su negativno uticali na njihovo pravovremeno izvršenje.

Naime, u 2021. godini Ministarstvo finansija i socijalnog staranja je zbog neusvajanja budžeta za 2021. godinu u roku predviđenom zakonom, u cilju nesmetanog funkcionisanja potrošačkih jedinica i korisnika sredstava budžeta Crne Gore, izvršavalo privremeno finansiranje.

Aktivnosti koje su vezene za redovno praćanje i implementaciju privremenog finansiranja su negativno uticale na povećan obim posla u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja. Nakon prekida privremenog finansiranja Ministarstvu finansija i socijalnog staranja je intezivno radilo na izradi prvog programskog budžeta za 2022. godinu koji predstavlja rezultat novog sistema budžetiranja i višegodišnjeg budžetskog okvira koji je iziskivao potpuno novu metodologiju i pristup prilikom prikupljanja i sublimiranja podataka od strane potrošačkih jedinica i korisnika sredstava budžeta Crne Gore.

Izrada prvog programskog budžet za 2022. godinu, izazvao je povećanje obima posla u Ministarstvu finansija i socijalnog staranja, u odnosu na planirani, jer je novi sistem budžetiranja izazvao određene poteškoće kod potrošačkih jedinica i korisnika sredstava budžeta Crne Gore na čemu su službenici Ministarstva finansija i socijalnog staranja morali da ulože dodatne napore u cilju prevazilaženja istih.

Takođe, tokom 2021. godine zabilježen je nedostatak administrativnih kapaciteta što je rezultiralo definisanje prioritetnih aktivnosti za izvršavanje unutar Ministarstva finansija i socijalnog staranja, kako bi se obezbijedilo nesmetano funkcionisanje potrošačkih jedinica i korisnika sredstava budžeta Crne Gore.

Uprava prihoda i carina - Statističko istraživanje "*Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica*" nije realizovano iz razloga jer softversko rješenje za registraciju i obradu GPFFL prijava za 2020. godinu, nije implementirano tokom 2021. godine, te nije bilo moguće izvršiti unos podataka u sistem.

Institut za javno zdravlje - Za *Istraživanje o povredama na radu*, podaci su prikupljeni i sistematizovani, ali izvještaj nije finalizovan zbog nedostatka ljudskih kapaciteta.

1.1. DEMOGRAFIJA I SOCIJALNE STATISTIKE

- **Uspostavljanje proizvodnje podataka za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova iz administrativnih izvora**

Tokom 2021. godine nije bilo aktivnosti koje bi dovele do realizacije gore navedenog cilja.

- **Jačanje kapaciteta u cilju veće iskorišćenosti već postojećih podataka**

Kontinuirano se analiziraju mogući administrativni izvori sa ciljem provjere obuhvata i sagledavanja mogućnosti njihovog korišćenja za proizvodnju zvanične statistike. Posebna pažnja posvećena je registrima u nadležnosti Uprave prihoda i carina, a naročito registru, koji je prepoznat kao mogući izvor statistike zarada.

- **Kontinuirano unaprjeđenje metodologija i kvaliteta istraživanja za područja društvenih i demografskih statistika, u skladu sa preporukama EUROSTAT-a**

Tokom 2021. godine u statističkim oblastima koje se odnose na društvene i demografske statistike ostvareno je sljedeće:

- izvršena je revizija podataka kod statističkog *Istraživanja o zaposlenima iz administrativnih izvora*. Naime, nakon uvida u prispjele baze podataka Uprave prihoda i carina primjećene su razlike u podacima u odnosu na ranije dostavljene za period od januara 2021. godine zaključno sa oktobrom 2021. godine. Poštujući principe kvaliteta zvanične statistike, a posebno imajući u vidu pravovremenost i tačnost podataka u procesu donošenja odluka korisnika zvanične statistike, revidiranje podataka je bilo neophodno;
- u okviru IPA 2017 višekorisničkog programa za oblast *statistike kriminaliteta* (eng. Crime and criminal justice statistics), radna grupa koju čine predstavnici Uprave policije, Sekretarijata sudskog savjeta, Osnovnog suda, Vrhovnog državnog tužilaštva, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, Ministarstva pravde, Pravnog fakulteta i Uprave za statistiku, nastavila je kontinuirani rad na usklađivanju predloženog mapiranja nacionalnih krivičnih djela prema Međunarodnoj klasifikaciji kriminala u statističke svrhe (ICCS - The International Classification of Crime for Statistical Purposes);
- implementirane nove statističke metodologije u skladu sa Regulativom (EU) 2019/1700 Evropskog parlamenta i Savjeta (Integrated European Social Statistics - IESS), kao i drugim delegiranim i implementacionim aktima u sljedećim statističkim istraživanjima:
 - Anketa o radnoj snazi;
 - Anketa o dohotku i uslovima života;
 - Upotreba informaciono - komunikacionih tehnologija u domaćinstvima i od strane pojedinaca i
 - Anketa o potrošnji domaćinstava.
- u II kvartalu 2021. godine sprovedeno je probno istraživanje *Ankete o radnoj snazi* za referentni period četvrti kvartal 2020. godine. Za ovo istraživanje pripremljeni su upitnici i metodologija, shodno novim regulativama EUROSTAT-a;
- kontinuirano se analizira mogućnost promjene obračuna prosječnih zarada iz baza podataka Uprave prihoda i carina. Rezultati analize ponovo su pokazali da su prethodno identifikovani glavni problemi pri proizvodnji podataka o zaradama vezani za princip pravovremenosti i nedostatak podataka o plaćenim satima rada;

- sprovedeno je prikupljanje podataka za *Istraživanje o troškovima rada* za referentnu 2020. godinu u skladu sa EU regulativom;
- nastavljen je rad na daljem razvoju i unapređenju statistike inovacija u dijelu saradnje i unapređenju izvora podataka, kako bi se stvorili uslovi za prikupljanje statističkih podataka o inovacijama u skladu sa propisima EU;
- sve planirane aktivnosti u oblasti statistike Socijalne zaštite – ESSPROS su realizovane definisanom dinamikom, uz podršku IPA 2017 višekorisničkog programa. U okviru IPA 2019. koja je obuhvaćena za period od septembra 2021. godine do marta 2024. godine nastavljen je dalji rad na harmonizaciji statistike Socijalne zaštite – ESSPROS u skladu sa regulativama i zahtjevima EUROSTAT-a;
- U okviru IPA 2017 GRANT projekta koji se finansira iz sredstava Evropske unije realizovano je *Istraživanje o uslovima života i bezbjednosti žena*. Metodologija, upitnici i sva druga pravila za sprovođenje i obradu ovog istraživanja definisana su od strane EUROSTAT-a. Istraživanje se po prvi put sprovodilo na ovakav način u Crnoj Gori, a u cilju stvaranja uslova za proizvodnju uporedivih podataka o uslovima života i bezbjednosti žena. Istraživanjem su prikupljeni podaci o bezbjednosti žena na poslu ili na bilo kojem drugom mjestu u javnosti. Takođe, ispitivana su iskustva žena u smislu neželjenih događaja sa: rođacima, prijateljima/prijateljicama, kolegama/kolegionicama, šefovima/šeficama.
- **Priprema Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova - tradicionalni metod**

U okviru priprema za sprovođenje *Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova* Uprava za statistiku je pripremljeni nacrt *Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini* dostavila Ministarstvu finansija i socijalnog staranja kao predlagaču na dalje procesuiranje.

U skladu sa Poslovníkom Vlade Crne Gore, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja kao predlagač zakona, sproveo je javnu raspravu na tekst nacrta Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini, u cilju konsultovanja zainteresovane javnosti. Na zvaničnoj web stranici Vlade Crne Gore, objavljen je *Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi* na tekst nacrta Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini.

Takođe, u skladu sa Poslovníkom rada Vlade Crne Gore, nacrt *Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini* prosljeđen je na mišljenje nadležnim institucijama (Sekretarijatu za zakonodavstvo, Kancelariji za evropske integracije o usklađenosti predloga akta s odgovarajućim propisima Evropske unije, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava, Ministarstvu javne uprave, digitalnog društva i medija, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu finansija i socijalnog staranja (obrazac RIA, predlog komunikacionih teza).

Na 53. sjednici Vlade Crne Gore koja je održana 29. decembra 2021. godine usvojen je predlog *Zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova* shodno Programu rada Vlade Crne Gore. Ovim zakonom uređuju se pravila za pripremu, organizaciju i sprovođenje Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u Crnoj Gori.

1.2. EKONOMSKE STATISTIKE

Osnovni cilj statistike nacionalnih računa je izrada indikatora kojima se mjere rezultati aktivnosti ekonomije jedne zemlje, a koji se koriste za makroekonomske analize, kao i realno planiranje i uspješno realizovanje ekonomske politike. Tokom 2021. godine nastavljene su aktivnosti sa ciljem dalje harmonizacije statistike nacionalnih računa Crne Gore sa standardima Evropske unije i ispunjavanja zahtjeva koji su definisani, završnim mjerilima za zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika:

- objavljeni su rezultati godišnjeg Bruto nacionalnog dohotka za 2020. godinu;
 - objavljeni su konačni rezultati godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda za 2020. godinu, po proizvodnoj i potrošnoj metodi u tekućim i stalnim cijenama, prema KD 2010 sektorima djelatnosti koji su kompatibilni međunarodnoj klasifikaciji NACE rev.2 i prema potrošnim kategorijama, a u skladu sa ESA 2010 metodologijom. U skladu s ESA 2010 Programom za transmisiju podataka, EUROSTAT-u su putem EDAMIS web portala, kroz SDMX format dostavljeni navedeni podaci;
 - objavljeni su i preliminarni podaci kvartalnog Bruto domaćeg proizvoda za I - III kvartal 2021. godine, u skladu sa ESA 2010 metodologijom po potrošnom principu;
 - objavljeni su sezonski prilagođeni podaci kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, po potrošnim kategorijama, od I kvartala 2006. godine;
 - objavljeni su rezultati kvartalnog BDP-a u prosječnim cijenama 2010. godine, po potrošnim kategorijama, od I kvartala 2007. godine;
 - objavljeni su rezultati obračuna kvartalnog BDP-a po proizvodnom pristupu na nivou A10 sektora djelatnosti za vremensku seriju od I kvartala 2010 - III kvartala 2021 godine;
 - u cilju proširenja obuhvata podataka zahtijevanih programom za transmisiju, kroz podršku IPA 2017 višekorisničkog programa, proizvedeni su godišnji podaci Bruto investicija po tipu sredstava za vremensku seriju 2006 - 2020. godina, podaci Lične potrošnje domaćinstava po trajnosti dobara za vremensku seriju 2006 - 2020. godina (u tekućim i stalnim cijenama kao i ulančanim mjerama obima), godišnji podaci *Lične potrošnje* po COICOP-u (u tekućim i stalnim cijenama i ulančanim mjerama obima), godišnji podaci Bruto domaćeg proizvoda u ulančanim mjerama obima za vremensku seriju 2006 - 2020. godina. Podaci su dostavljeni EUROSTAT-u putem EDAMIS web portala kroz SDMX format, bez konvertora;
 - uz podršku IPA 2017 višekorisničkog programa nastavljen je rad na proizvodnji eksperimentalnih podataka o broju zaposlenih na kvartalnom i godišnjem nivou, prema ESA 2010 metodologiji, i isti su proslijeđeni EUROSTAT-u putem EDAMIS web portala kroz SDMX format;
 - u toku 2021. godine nastavljen je rad na izradi nefinansijskih sektorskih računa;
 - uz podršku IPA višekorisničkih programa u kontinuitetu se sprovode aktivnosti na implementaciji metodologije godišnjih nacionalnih računa i ažurira se dokument o opisu izvora i metoda za Bruto nacionalni dohodak.
- **Formiranje integrisanog sistema za kompilaciju tabela ponude i upotrebe u formi matričnog prikaza proizvodnog procesa ekonomije po proizvodima i djelatnostima**

Uz podršku IPA 2017 višekorisničkog programa nastavljen je rad na daljem razvoju i balansiranju tabela ponude i upotrebe za 2013. i 2014. godinu kao i proširenju vremenske serije za 2015. i 2016. godinu.

- **Dalje unapređenje obračuna kvartalnog BDP-a uvođenjem novih metoda obračuna praćenih razvojem neophodnih izvora podataka**

U cilju daljeg unapređenja obračuna kvartalnog Bruto domaćeg proizvoda uveden je obračun prema proizvodnom pristupu primjenom raspoloživih podataka iz administrativnih izvora i baznih statistika čiji su rezultati objavljeni na nivou A10 sektora djelatnosti za vremensku seriju od I kvartala 2010 - III kvartala

2021 godine. Sproveden je postupak sezonskog prilagođavanja od I kvartala 2006 i ulančavanje mjera obima kvartalnog Bruto domaćeg proizvoda u tekućim cijenama po potrošnim kategorijama od I kvartala 2007. godine.

Takođe, pripremljeni su i podaci godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda u ulančanim mjerama obima (referentna godina 2010=100).

Podaci su dostavljeni EUROSTAT-u putem EDAMIS web portala kroz SDMX format, bez konvertora.

➤ **Jačanje saradnje između institucija koje u djelokrugu svog rada, prikupljaju i objavljuju makroekonomske statistike u primjeni ESA 2010 metodologije**

Aktivnosti koje se tiču implementacije ESA 2010 metodologije u statistici državnih finansija su nastavljene shodno evropskim standardima kvaliteta u proizvodnji zvaničnih statističkih podataka, te u skladu s tim su izvršene određene organizacione aktivnosti za transfer nadležnosti statistike državnih finansija (GFS/EDP statistike), s trenutno nadležnog Ministarstva finansija i socijalnog staranja na Upravu za statistiku. Inicirana je izmjena zakonskih odredbi i drugih institucionalnih pretpostavki, uz adekvatnu izgradnju administrativnih kapaciteta Uprave za statistiku.

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti robne razmjene**

U statistici spoljne trgovine robama nastavljen je rad na daljoj harmonizaciji sa međunarodnim standardima. Zahtijevani setovi podataka spoljnotrgovinske robne razmjene na mjesečnom nivou se redovno dostavljaju EUROSTAT-u putem EDAMIS-a u skladu sa novim transmisivnim formatom, uz kontinuirani rad na redovnim aktivnostima.

U cilju dalje harmonizacije sa EU standardima, nastavljen je rad na aktivnostima u vezi daljeg unapređenja statistike spoljnotrgovinske robne razmjene prema karakteristikama preduzeća (TEC) i prema faktornoj vrijednosti (TIC). U skladu sa tim, svi zahtijevani skupovi podataka statistike spoljnotrgovinske robne razmjene prema karakteristikama preduzeća (tabele B 1-11) su pripremljeni i poslani EUROSTAT-u preko EDAMIS-a, za referentnu 2019. godinu. Podaci spoljnotrgovinske robne razmjene prema faktornoj vrijednosti (TIC), na godišnjem nivou, se redovno dostavljaju EUROSTAT-u.

Unapređenje ovih statistika predstavlja značajan iskorak u pogledu usklađivanja statistike spoljnotrgovinske robne razmjene sa međunarodnim standardima.

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike cijena**

U okviru statistike cijena nastavljen je rad na daljoj harmonizaciji statistike cijena sa međunarodnim standardima. Sa tim u vezi, *Harmonizovani indeks potrošačkih cijena* (HICP) i *Paritet kupovne moći* (PPP) su u velikoj mjeri usklađeni sa standardima EU. U posmatranom periodu sve planirane aktivnosti u oblasti *Harmonizovanog indeksa potrošačkih cijena* (HICP) realizovane su definisanom dinamikom, uz podršku projekta IPA 2017 višekorisničkog programa. Ažurirane su radne metodologije HICP i PPP (HICP/PPP inventory) i iste dostavljene EUROSTAT-u na verifikaciju putem ESS Metadata Handler-a.

Takođe, u okviru projekta IPA 2017, uz ekspertsku pomoć, riješen je problem nedosljednosti u agregiranju indeksa, čime će se stvoriti uslovi za publikovanje HICP podataka u diseminacionoj bazi EUROSTAT-a, nakon validacije istih.

U oblasti proizvođačkih cijena u okviru IPA projekta započete su pripremne aktivnosti za vraćanje vremenske serije za indikatore indeksa proizvođačkih cijena i indeksa izvoznih cijena, za period 2005 - 2009. godine.

Sve aktivnosti visoko usklađenog projekta *Pariteta kupovne moći*, realizovane su definisanom dinamikom. Takođe, nastavljen je rad na unapređivanju kvaliteta podataka i kroz pripremu redovnog Izvještaja o kvalitetu i referentnih metapodataka.

1.3. SEKTORSKE STATISTIKE

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta statistike stočarstva

Godišnja i mjesečna istraživanja u oblasti statistike stočarstva usklađena su sa Regulativom (EC) No.1165/2008 za statistiku stoke i mesa, Direktivom (EC) No. 96/16 i Odlukom (EC) No. 97/80/ za statistiku mlijeka i mliječnih proizvoda i Regulativom (EC) No. 617/2008 za statistiku jaja za piliće i uzgoj pilića. Podaci se redovno dostavljaju EUROSTAT-u putem EDAMIS web portala.

U oblasti statistike stočarstva, za Istraživanje o brojnom stanju stoke i živine u 2021. godini, nastavljeno je sa implementacijom CAPI metode (Computer-Assisted Personal Interviewing). Naime, prikupljanje podataka ovom metodom prošireno je sa 5 na 11 opština (Bar, Bijelo Polje, Budva, Berane, Danilovgrad, Kotor, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat, Ulcinj).

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta strukturalne statistike

U oblasti strukturalne statistike, u okviru projekta IPA 2017 višekorisničkog programa pripremljena su sljedeća dokumenta u cilju priprema za sprovođenje Popisa poljoprivrede:

- "*Integrisanje dostupnih administrativnih izvora podataka u sistem prikupljanja podataka poljoprivredne statistike, kao i korišćenje novih izvora podataka*";
- "*Definisanje praga za Popis poljoprivrede*";
- "*Izvještaj o Istraživanju strukture poljoprivrednih gazdinstava (Country Report)*" i
- "*Neznačajne i nepostojeće varijable i varijable administrativnih izvora podataka*".

Za poslove pripreme Popisa poljoprivrede, u Upravi za statistiku formirana je *Komisija za sprovođenje Popisa poljoprivrede*, Radna grupa čiji su članovi nacionalni eksperti, kao i pet timova. Pripremljen je *Poslovnik o radu komisije za rukovođenje, pripremu i realizaciju popisa poljoprivrede i njenih radnih tijela*, u toku je izrada nacrta *Zakona o Popisu poljoprivrede*.

U okviru upitnika za *Popis stanovništva, domaćinstava i stanova*, pripremljen je set pitanja za potrebe Popisa poljoprivrede, kao i metodološko uputstvo.

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta statistike biljne proizvodnje

Godišnja istraživanja u oblasti statistike biljne proizvodnje usklađena su sa Regulativom (EC) No. 543/2009. Podaci godišnjih istraživanja iz oblasti statistike biljne proizvodnje redovno se dostavljaju EUROSTAT-u putem EDAMIS web portala.

U oblasti statistike biljne proizvodnje, za Istraživanje o ostvarenim prinosima kasnih usjeva, voća i grožđa u 2021. godini, nastavljeno je sa implementacijom CAPI metode (Computer-Assisted Personal Interviewing). Naime, prikupljanje podataka ovom metodom prošireno je sa 5 na 11 opština (Bar, Bijelo Polje, Budva, Berane, Danilovgrad, Kotor, Nikšić, Pljevlja, Podgorica, Tivat, Ulcinj).

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta statistike ribarstva**

U oblasti statistike ribarstva u 2021. godini realizovana su redovna istraživanja u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu. Podaci se redovno dostavljaju EUROSTAT-u.

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta agroekološke statistike**

U oblasti agroekološke statistike, u decembru 2021. godine EUROSTAT-u su dostavljeni preliminarni podaci iz Istraživanja o prometu pesticida za 2020. godinu, u skladu sa Regulativom (EC) No. 1185/2009. U januaru 2020. započete su aktivnosti na razvoju metodologije za Istraživanje o upotrebi pesticida, u okviru projekta IPA 2017 - Pilot project ad hoc Pesticide. Terenski rad je završen u oktobru 2020. godine, dok su sve ostale faze statističke proizvodnje (unos, obrada, analiza i dostavljanje podataka) izvršene u skladu sa definisanim rokovima, do aprila 2021. kada je EUROSTAT-u dostavljen i finalni izvještaj.

U oblasti statistike pesticida krajem marta 2021. godine dostavljen je i Izvještaj o kvalitetu (Quality Report AEI-ESQRS-A-ME-2019-000).

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta statistike organske proizvodnje**

U oblasti organske proizvodnje, u junu 2021. godine, EUROSTAT- u su dostavljeni preliminarni podaci putem EDAMIS-a za 2020. godinu, u skladu sa Regulativom (EZ) br. 834/2007.

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike šumarstva**

U oblasti statistike šumarstva tokom 2021. godine nastavljen je rad na daljoj harmonizaciji sa nacionalnim i međunarodnim standardima. U okviru bilateralne saradnje sa Slovenijom ostvarena su unapređenja u procjeni nedostajućih podataka za potrebe razvoja ekonomskog računa u šumarstvu. Takođe, u okviru razvoja ekonomskog računa u šumarstvu ažuriran je Upitnik za probno istraživanje Radna snaga, potrošnja energenata i mehanizacija u šumarstvu.

➤ **Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti agromonetarne statistike**

U cilju dalje harmonizacije ekonomskih računa u poljoprivredi, a u skladu sa EU Regulativom 134/2004, pripremljen je izvještaj "*Identifikovanje dostupnih izvora podataka za uspostavljanje eksperimentalnog sistema za potrošnju fiksnog kapitala*". Navedena aktivnost je realizovana kroz projekat IPA 2017 višekorisnički program.

1.4. POSLOVNE STATISTIKE

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti poslovnih statistika

Godišnja poslovna statistika koja se odnosi na Strukturalnu poslovnu statistiku (SBS) i Unutrašnju statistiku stranih filijala (FATS) je realizovana u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu. U cilju poboljšanja kvaliteta podataka kroz podršku projekta IPA 2017 višekorisničkog programa (broj potpisanog IPA ugovora 2018.0265, br. 01-3416 od 29.10.2018. godine) nastavljen je rad na korišćenju i analizi podataka iz administrativnih izvora.

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti energetike

Sva istraživanja iz oblasti statistike energetike utvrđena Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu su realizovana. Strukturalna statistika energetike, kao i statistika cijena energenata su u potpunosti usklađene sa evropskim zakonodavstvom. U energetsom bilansu su obuhvaćeni svi relevantni energenti koji se proizvode i troše u Crnoj Gori. Zahtijevani setovi podataka na mjesečnom, polugodišnjem i godišnjem nivou se redovno dostavljaju EUROSTAT-u putem EDAMIS-a, uz kontinuirani rad na redovnim aktivnostima.

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike saobraćaja

Sva istraživanja iz oblasti statistike saobraćaja utvrđena Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu su realizovana. Statistika saobraćaja je u potpunosti usklađena sa evropskim zakonodavstvom: (i) statistika željezničkog saobraćaja u skladu sa Regulativom (EU) br. 91/2003 i 2018/643, (ii) statistika vazdušnog saobraćaja u skladu sa Regulativom (EU) br. 437/2003 (iii) statistika teretnog drumskog saobraćaja u skladu sa Regulativama (EU) br. 1172/98 i 70/2012, (iv) statistika pomorskog saobraćaja u skladu sa Direktivama (EU) br. 2009/42 i 2012/186, (v) statistika bezbjednosti u saobraćaju u skladu sa Odlukom (EU) br. 93/704 Nastavljen je rad na horizontalnim aktivnostima, među kojima su i efikasnije prikupljanje podataka i korišćenje administrativnih podataka. Zahtijevani setovi podataka se redovno dostavljaju EUROSTAT-u putem EDAMIS-a.

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike turizma

Sva istraživanja iz oblasti statistike turizma utvrđena Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu su realizovana. Statistika turizma je visoko usklađena sa evropskim zakonodavstvom (Regulativom (EU) br. 692/2011 i 1051/2011). U cilju boljeg obuhvata turista Uprava za statistiku je dala doprinos u radu međuinstitucionalnog radnog tima čiji je cilj izrada novog informacionog sistema i mobilne aplikacije za registraciju turista. U tom smislu pripremljeni su statistički alati za korišćenje novih izvora podataka.

➤ Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike kratkoročnih indikatora

U oblasti statistika kratkoročnih indikatora (industrija, građevinarstvo, trgovina na malo, ostale usluge i investicije) nastavljen je rad na harmonizaciji pomenutih statistika sa međunarodnim standardima. Statistika kratkoročnih indikatora je u velikoj mjeri usklađena sa standardima/zahtjevima EU (Regulativom (EU) 1165/1998).

U posmatranom periodu, sve planirane aktivnosti u oblasti statistike kratkoročnih indikatora su realizovane definisanom dinamikom. Zahtijevani setovi podataka se redovno dostavljaju EUROSTAT-u u propisanoj formi, uz kontinuirani rad na redovnim aktivnostima shodno *Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2021. godinu* i unaprijed definisanim rokovima.

Uz podršku projekta IPA 2017 i IPA 2019 višekorisničkog programa, nastavljen je rad na realizaciji aktivnosti neophodnih za harmonizaciju kratkoročnih statistika sa Regulativom za integraciju poslovnih statistika REGULATION (EU) 2019/2152 Framework Regulation Integrating Business Statistics - FRIBS.

U oblasti statistike industrije, serija podataka za varijable Promet (TOVT), Promet na domaćem tržištu (TOVD) i Promet na inostranom tržištu (TOVE) su kalendarski i sezonski prilagođeni korišćenjem JDemetra+ softvera i proslijeđeni EUROSTAT-u u zahtijevanom SDMX formatu putem EDAMIS web portala. PRODCOM statistika je u potpunosti usklađena sa Regulativom (EZ) br. 3924/91.

U oblasti statistike građevinarstva, podaci za varijable Građevinske dozvole (PNUM i PSQM) i Bruto zarade (WAGE) su kalendarski i sezonski prilagođeni korišćenjem JDemetra+ softvera i proslijeđeni EUROSTAT-u u zahtijevanom SDMX formatu putem EDAMIS web portala.

U oblasti statistike trgovine, od januara 2021. godine, kao izvor podataka za *Indeks prometa u trgovini na malo* koriste se podaci o prometu iz administrativnih izvora podataka, čime je smanjeno opterećenje izvještajnih jedinica, smanjeni troškovi istraživanja i povećan obuhvat. Podaci za varijable Obim prometa (TOVV) i Neto promet (TOVT) za G473: Trgovina na malo motornim gorivima su obračunati i proslijeđeni EUROSTAT-u u zahtijevanom SDMX formatu putem EDAMIS web portala.

U oblasti statistike ostalih usluga, nastavljen je rad na razvoju SPPI indeksa iz oblasti saobraćaja.

U oblasti statistike investicija, nastavljen je rad na realizaciji probnog kvartalnog istraživanja o investicijama u osnovna sredstva.

Kontinuirano se radi na poboljšanju kvaliteta istraživanja u skladu sa principima Kodeksa prakse Evropske statistike (metadata i izvještaji o kvalitetu). Metapodaci u oblasti kratkoročnih indikatora su ažurirani putem aplikacije Metadata Handler, u skladu sa zahtjevima EUROSTAT-a, u ESMS formatu.

1.5. ŽIVOTNA SREDINA

Statistika životne sredine

Pregled najvažnijih razvojnih prioriteta u oblasti statistike životne sredine

Istraživanja iz oblasti statistike otpada realizovana su u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu. Statistika otpada je visoko usklađena sa evropskim zakonodavstvom. U novembru 2021. godine EUROSTAT-u su dostavljeni godišnji podaci o komunalnom otpadu za 2020. godinu sa Izveštajem o kvalitetu. Sa podacima za 2020. godinu dostavljeni su i preračunati podaci o komunalnom otpadu za period 2011 - 2019. godina. Preračun vremenskih serija završen je krajem 2020. godine kroz IPA 2017 nacionalni projekat „*Capacity building for Monstat, Montenegro*” u cilju unapređenja kvaliteta podataka u statistici otpada.

U septembru 2021. godine započete su aktivnosti u cilju razvoja metodologije za procjenu otpada od hrane, kroz projekat IPA 2019 višekorisnički program.

U oblasti statistike voda u 2021. godini realizovana su redovna istraživanja u skladu sa Godišnjim planom zvanične statistike za 2021. godinu.

1.6. RAZVOJ I UNAPREĐENJE METADATA SISTEMA I KLASIFIKACIJA

Kao podrška za realizaciju opštih i sektorskih ciljeva u statističkim oblastima, Uprava za statistiku koristi SDMX alate preporučene od strane EUROSTAT-a. U cilju unapređenja metadata sistema i klasifikacija zaposleni Uprave za statistiku se usavršavaju kroz učešća na seminarima i radionicama koje organizuje EUROSTAT i druge međunarodne organizacije. U kontinuitetu se radi na unapređenju metadata sistema i klasifikacija.

1.7. MODERNIZACIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA U STATISTIČKE SVRHE

Tokom 2021. godine nastavlja se korišćenje CAPI i CAWI metode prikupljanja podataka. Za potrebe *Istraživanja o rodno zasnovanom nasilju* (Survey on gender-based violence -GBV) razvijena je aplikacija za prikupljanje podataka na terenu.

Zbog usklađivanja sa regulativama Evropske unije, nadograđena su softverska rješenja za potrebe istraživanja: Anketa o radnoj snazi (ARS) i Anketa o dohotku i uslovima života (EU-SILC).

U okviru projekta International Trade in Goods Statistics - ITGS realizovana je statistika spoljnotrgovinske robne razmjene za 2019. godinu prema karakteristikama preduzeća –TEC. Takođe, realizovana je priprema podataka spoljnotrgovinske robne razmjene za transmisiju u skladu sa novim formatom za slanje podataka EUROSTAT-u (Doc MET 400).

1.8. LICENCIRANJE SOFTVERA, MODERNI ALATI I BECK-UP

Tokom 2021. godine nastavljeno je slanje podataka EUROSTAT-u u SDMX formatu. Takođe, u prethodnom periodu povećan je broj SDMX fajlova koji su kreirani bez konvertora korišćenjem modernih SDMX RI alata koje je kreirao EUROSTAT.

1.9. REALIZACIJA AKTIVNOSTI KOJI SE ODOSE NA UNAPREĐENJE METODOLOGIJE UZORKA

Kroz međunarodnu saradnju i harmonizaciju sa evropskim zakonodavstvom iz oblasti zvanične statistike, za pojedinačne statističke oblasti rađeno je na unapređenju metodologije uzorka u uzoračkim istraživanjima kroz definisanje standarda i primjeni metoda kojima se obezbjeđuje optimalna alokacija uzorka.

Kroz unapređenje kvaliteta i obuhvata statističkih registara i upotrebom podataka iz administrativnih izvora, aktivnosti koje se odnose na pripremu okvira za statistička istraživanja su realizovane na adekvatniji način i stvorile su se mogućnosti za veću primjenu metoda kalibracije, čime se direktno utiče na povećanje preciznosti ocijenjenih indikatora.

1.10. RAZVOJ AKTIVNOSTI KOJE SE ODOSE NA UNAPREĐENJE REGISTRA

Tokom 2021. godine unaprijeđeno je ažuriranje *Statističkog biznis registra* (SBR) čime je omogućeno poluautomatizovano ažuriranje podataka o promjenama šifre djelatnosti, šifre oblika organizovanja, šifre porijekla kapitala, šifre oblika svojine. Ovi podaci se preuzimaju od administrativnog izvora Uprave prihoda i carina.

U periodu jul - septembar 2021. godine sproveden je terenski rad na ažuriranju popisnih krugova na teritoriji Glavnog grada (ažuriranje Statističkog registra prostornih jedinica).

1.11. RAZVOJ DISEMINACIJE I KOMUNIKACIJE PODATAKA U SKLADU SA POTREBAMA DIGITALNOG DRUŠTVA

U cilju unapređenja procesa diseminacije statističkih podataka kroz projekat „*Unapređenje diseminacije podataka koji proizvodi MONSTAT*“, koji je sproveden u saradnji sa UNDP kreiran je sistem kojim se omogućava, statističarima odgovornim za podatke, koji se objavljuju, pregled podataka smještenih u diseminacionoj bazi na serverima u Upravi za statistiku, kao i ažuriranje podataka u skladu sa ovlašćenjima. Sistem je napravljen za zaposlene u Upravi za statistiku u cilju evidentiranja i praćenja procesa odobrenja podataka za objavu (dva nivoa odobrenja, načelnik odsjeka u kom se sprovodi statističko istraživanje, a zatim i pomoćnik/ca direktora za sektor u kom se sprovodi statističko istraživanje).

2. OCJENA STANJA

2.1. Uspostavljanje stalnog dijaloga sa korisnicima podataka i razvoj partnerstva

U periodu od 13. septembra do 3. oktobra 2021. godine posredstvom Ministarstva finansija i socijalnog staranja održana je javna rasprava o Nacrtu zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova. U periodu javne rasprave pristigli su komentari, primjedbe, predlozi i sugestije u pisanom ili elektronskom obliku sa devet različitih adresa. Izvještaj o sprovedenoj *Javnoj raspravi o Nacrtu zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini* dostupan je na zvaničnoj web stranici Vlade Crne Gore¹.

Predstavnici Uprave za statistiku su 10. februara 2021. godine održali sastanak sa predstavnicima Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore. Tema sastanka je bila inicijativa Udruženja mladih sa hendikepom, upućena u decembru 2020. godine, povodom predstojećeg Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova i prikupljanja podataka o osobama s invaliditetom. Inicijativa je upućena sa ciljem adekvatnije saradnje i za unapređenje sistema prikupljanja podataka osoba sa invaliditetom. Po ovom pitanju nastavljena je saradnja tokom godine, kako bi se na obostrano zadovoljstvo definisala pitanja koja će se prikupljati u popisu na temu invalidnosti i invaliditeta.

2.2. Edukacija statističara kao naučnika koji rade sa podacima

Zaposlenima u statističkom sistemu Crne Gore omogućeno je učešće na online seminarima, kursevima i sastancima u organizaciji EUROSTAT-a, GOPA, ICON instituta, UNECE, Energy Community, FAO, itd.

U cilju unapređenja znanja i vještina zaposlenih koji prate moderne tokove u oblasti statistike, IPA projektom pokrivena su teme iz svih statističkih domena zvanične statistike. Tako je, zaposlenima Uprave za statistiku i drugim proizvođačima zvanične statistike omogućeno učešće (kroz IPA 2017 i IPA 2019 višekorisnički projekat) na 192 međunarodna sastanka, koji su uglavnom održani u online formi, zbog epidemiološke situacije uzrokovane pandemijom COVID-19.

Od ukupnog broja održanih sastanaka, samo četiri (4) bila su u formi fizičkog prisustva. Pored redovnih sastanaka (124) u organizaciji EUROSTAT-a i međunarodnih organizacija, zaposleni su učestvovali u obukama (36), radionicama (30) i studijskim posjetama (2), na kojima je prisustvovao 251 učesnik.

2.3. Dalje usaglašavanje i inoviranje zvanične statistike sa međunarodnim standardima i preporukama

Postignut je veći nivo metodološke usklađenosti svih istraživanja statističkog sistema Crne Gore sa pravnom tekovinom EU iz oblasti zvanične statistike, a koja dalje služe kao input za obračun makroekonomskih podataka u skladu sa ESA metodologijom.

EUROSTAT prati usklađenost statističkih sistema u zemljama proširenja s pravnom tekovinom EU u statistici. Praćenje usklađenosti sprovodi se jednom godišnje u saradnji s nacionalnim statističkim institutima (NSI). Statistički Kompendijum i SMIS + (statistički informacijski sistem za upravljanje) su dva

¹ Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini <https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-sprovedenoj-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-popisu-stanovnistva-domacinstava-i-stanova-u-2021-godini>.

važna alata koji se koriste u procesu praćenja usklađenosti. Takođe, napredak u oblasti zvanične statistike prati se kroz Izvještaje o napetku na godišnjem nivou.

Dostignut je visok nivo kvaliteta u skladu sa principima Kodeksa prakse evropske statistike koji je u skladu sa principima zvanične statistike. Realizovane su sve preporuke misije procjene sa rokom 2021. godina.

Svi raspoloživi podaci dostavljeni su u propisanim vremenskim rokovima, u skladu sa Programom transmisije i EDAMIS portalom za prenos podataka EUROSTAT-u.

Nastavljena je bilateralna saradnja sa zemljama članicama u procesu daljeg usaglašavanja zvanične statistike sa EU standardima. Takođe, nastavljena je saradnja sa međunarodnim institucijama u pravcu modernizacije statističkog sistema, obezbjeđivanjem neophodnih IT transformacija, koje će unaprijediti balgovremenost, dostupnost i kvalitet statističkih podataka.

2.4. Kreiranje novih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike

Tokom 2021. godine nastavljeno je razmatranje tehničkih mogućnosti u cilju primjene zakonskih odredbi i primjeni novih izvora podataka za proizvodnju zvanične statistike. U tom pravcu nastavljen je rad na:

- analiza mogućnosti korišćenja novih administrativnih izvora za proizvodnju podataka zvanične statistike;
- preuzimanje podataka iz administrativnog izvora preko Jedinstvenog informacionog sistema za elektronsku razmjenu podataka – JISERP;
- modernizaciji procesa prikupljanja podataka;
- modernizaciji informacionog sistema Uprave za statistiku u skladu sa razvojem savremenih informacionih tehnologija;
- razvoju diseminacije podataka u skladu sa potrebama digitalnog društva;
- komunikaciji sa korisnicima u skladu sa njihovim potrebama.

2.5. Dalja implementacija Kodeksa kvaliteta zvanične statistike

Posvećenost kvalitetu je jedan od principa Kodeksa prakse evropske statistike u kojem se navodi da su „*Statistički organi posvećeni kvalitetu i sistematski i redovno identifikuju prednosti i nedostatke kako bi kontinuirano poboljšavali kvalitet procesa i proizvoda*“. U skladu sa tim, Uprava za statistiku je u toku 2021. godine radila na unapređenju statističkih proizvoda i procesa. Shodno tome, aktivnosti koje su realizovane tokom 2021. godine su:

➤ Uvođenje sistema samoprocjene statističkog procesa proizvodnje

Proizvodnja rezultata zvanične statistike je sveobuhvatan proces statističkih aktivnosti (prikupljanje, obrada, korišćenje, skladištenje, analiza i diseminacija), a procjena kvaliteta je važan element svakog sistema upravljanja kvalitetom u statističkom sistemu.

Svrha ocjene kvaliteta rezultata zvanične statistike je unapređenje nivoa usklađenosti sa standardima kvaliteta u oblasti zvanične statistike na međunarodnom i evropskom nivou, osnovnim principima UN, principima Kodeksa prakse evropske statistike i principima kvaliteta statističkog sistema Crne Gore.

Procjenjivanje kvaliteta u statističkom sistemu Crne Gore omogućava identifikaciju principa i primjenu modela kvaliteta u statističkoj proizvodnji. Implementacija kvaliteta zahtjeva, punu posvećenost zaposlenih, redovno praćenje i procjenu kvaliteta rezultata zvanične statistike.

Uprava za statistiku je odlučila da uvede samoprocjenu kvaliteta statističke proizvodnje koja se zasniva na Generičkom modelu statističkog poslovnog procesa – GSBPM i principima Kodeksa prakse evropske statistike. Pripremljen je *Upitnik za samoprocjenu kvaliteta statističke proizvodnje u statističkom sistemu Crne Gore* uz prateću dokumentaciju sistematizovanu u *Priručniku za organizaciju samoprocjene kvaliteta u statističkom sistemu Crne Gore*. Upitnik je testiran na dva statistička istraživanja: *Saobraćaj putnika i robe na aerodromima po parovima aerodroma* i *Anketa o radnoj snazi*.

Na osnovu Godišnjeg Programa i plana za samoprocjenu, planirana je samoprocjena statističkih istraživanja i za naredni period.

➤ **Povećan broj izvještaja o kvalitetu za korisnike na zvaničnoj web stranici Uprave za statistiku**

U skladu sa *Priručnikom evropskog statističkog sistema za izvještaje o kvalitetu i metapodatke*, izvršena su unapređenja u pripremi Izvještaja o kvalitetu za korisnike i proizvođače, koji se u Upravi za statistiku pripremaju od 2016. godine.

Povećan je broj objavljenih *Izvještaja o kvalitetu* za korisnike na zvaničnoj web stranici Uprave (ukupno 164). Izveštaji o kvalitetu su objavljeni za 2016, 2017, 2018 i 2019. godinu, uključujući izvještaje o kvalitetu za druge proizvođače.

➤ **Uspostavljanje Generičkog modela statističkih poslovnih procesa (GSBPM)**

Na osnovu međunarodnih standarda, preporuka i najbolje prakse, Uprava za statistiku je usvojila model Ukupnim upravljanjem kvalitetom (eng. Total quality management - TQM), koji predstavlja zajednički okvir za kvalitet Evropskog statističkog sistema - ESS.

Model je definisan kroz pet elemenata, od kojih se jedan odnosi na „*Kvalitet statističkih procesa i proizvoda*“. Ovaj element se odnosi na standardizaciju statističkih procesa i stoga je Uprava za statistiku odlučila da implementira Generički model statističkih poslovnih procesa - GSBPM.

Generički model statističkih poslovnih procesa - GSBPM je standardni pregled statističkih poslovnih procesa koji identifikuje aktivnosti, odgovornosti, resurse, dokumentuje statističke procese na standardizovan način. Koristeći model, razvija se sistem praćenja, dokumentovanja i kontrole svih faza u proizvodnji rezultata zvanične statistike. Generički model statističkih poslovnih procesa - GSBPM je usvojen kao referentni model, započeo 2019. godine i njegova implementacija je nastavljena. Izvršena je analiza stanja iz prethodnog perioda i sistematizovana u *Izvještaju o implementaciji GSBPM modela u Upravi za statistiku*. Tokom 2021. godine definisano je *Uputstvo za primjenu GSBPM-a modela* na osnovu kojeg je formiran radni tim za uvođenje GSBPM modela, realizovana edukacija zaposlenih za implementaciju GSBPM modela i razvijena *nacionalna matrica* za identifikovanje primjene faza GSBPM modela kvaliteta u statističkim procesima.

2.6. Razvoj IT integrisanog sistema za prikupljanje, obradu, objavljivanje i dokumentovanje rezultata zvanične statistike

Usklađivanja sa regulativama Evropske unije nastavljena su i tokom 2021. godine, tako su:

- nadograđena softverska rješenja *Ankete o radnoj snazi* (ARS) i *Ankete o dohotku i uslovima života* (EU-SILC);
- unaprijeđena ažuriranja *Statističkog biznis registra* (SBR) čime je omogućeno puluautomatizovano ažuriranje podataka o promjenama šifre djelatnosti, šifre oblika organizovanja, šifre porijekla

kapitala, šifre oblika svojine. Ovi podaci se preizimaju od administrativnog izvora Uprave prihoda i carina;

- primijenjen CAPI metod prikupljanja podataka kod *Istraživanja o rodno zasnovanom nasilju* (Survey on gender-based violence -GBV);
- realizovne pripreme podataka spoljnotrgovinske robne razmjene za transmisiju u skladu sa novim formatom za slanje podataka EUROSTAT-u (DOC MET 400).

2.7. Razvoj diseminacije i komunikacije podataka u skladu sa potrebama digitalnog društva

U toku 2021. godine Uprava za statistiku je u oblasti diseminacije realizovala sledeće aktivnosti:

- realizovana je promocija rezultata zvanične statistike putem zvanične web stranice i društvenih mreža (Twitter i LinkedIn);
- objavljeno šest publikacija i 179 saopštenja u mjesečnoj, kvartalnoj i godišnjoj dinamici;
- odgovoreno je na 730 korisničkih zahtjeva, od kojih se 639 odnosi na zahtjeve za podacima i informacijama od strane spoljnih institucija, dok je 91 zahtjev upućen od strane medijskih kuća;
- objavljena je diseminaciona baza za statistiku *Anketa o dohotku i uslovima života*, u cilju pravovremenog odgovora na zahtjeve korisnika i povećane potražnje za podacima;
- objavljena tabela koja sadrži pregled najčešće korišćenih statističkih indikatora za period 2000 - 2020. godina.

CENTRALNA BANKA CRNE GORE
Indikatori finansijske stabilnosti
Istraživanje o kreditnim poslovima rezidenata sa inostranstvom
Istraživanje o međunarodnim transakcijama povezanim sa građevinskim uslugama - probno
Istraživanje o poslovima direktnih ulaganja sa inostranstvom (godišnje)
Istraživanje o poslovima direktnih ulaganja sa inostranstvom (kvartalno)
Istraživanje o trgovinskim kreditima i avansima - probno
Međunarodna investiciona pozicija (IIP)
Platni bilans Crne Gore
Spoljni dug Crne Gore
Statistika kamatnih stopa
Statistika monetarnih finansijskih institucija
Statistika ostalih finansijskih institucija - lizing kompanija
Statistika ostalih finansijskih institucija - mikrokreditnih finansijskih institucija
FOND PENZIJSKOG I INVALIDSKOG OSIGURANJA
Godišnji izvještaj o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja
Izveštaj o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja
FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE
Izveštaj o osiguranim licima po međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju
Izveštaj o prihodima i izdacima Fonda za zdravstveno osiguranje
INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE CRNE GORE
Istraživanje o povredama na radu
Izveštaj o bezbjednosti namirnica i o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe
Izveštaj o higijenskoj ispravnosti vode za piće
Izveštaj o izvršenim obavezanim imunizacijama protiv zaraznih bolesti
Izveštaj o kadrovima u zdravstvu
Izveštaj o liječenim pacijentima u ustanovama bolničke zdravstvene zaštite
Izveštaj o organizaciji i radu bolnica
Izveštaj o porođajima
Izveštaj o prekidima trudnoće
Izveštaj o prijavljenim slučajevima i epidemijama zaraznih bolesti
Izveštaj o radu i utvrđenim bolestima i stanjima u primarnoj zdravstvenoj zaštiti
KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA
Analiza finansijskih instrumenata
Analiza kolektivnih investicionih šema
Berzansko poslovanje
MINISTARSTVO FINANSIJA I SOCIJALNOG STARANJA
Analiza konsolidovane javne potrošnje ²
Izveštaj o državnom dugu
Izveštaj o javnom dugu ³
Podaci o primicima, izdacima države i lokalne samouprave
Podaci o primicima, izdacima države mjesečno
MINISTARSTVO NAUKE

² Analiza konsolidovane javne potrošnje za IV kvartal 2021. godine će biti izvršena tokom I kvartala 2022. godine

³ Prema *Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti* Izveštaj o javnom dugu za 2021. godinu Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će objaviti na svojoj web stranici do kraja prvog kvartala 2022. godine. Trenutno na web stranici objavljen je Izveštaj o državnom dugu na dan 30.09.2021. godine.

UPRAVA PRIHODA I CARINA
Finansijski izvještaji preduzeća (Bilans stanja, Bilans uspjeha i Statistički aneks)
Finansijski izvještaji preduzetnika (Bilans stanja i Bilans uspjeha)
Mjesečna prijava za obračun poreza na dodatu vrijednost
Prijava poreza na dobit pravnih lica
Registracioni podaci o pravnim i fizičkim licima - poreskim obveznicima
UPRAVA PRIHODA I CARINA
Pregled naplate prihoda Uprave carina
UPRAVA ZA STATISTIKU
Aerodromska infrastruktura i prometu na aerodromima
Agromonetarna statistika - Cijene poljoprivrednih proizvoda, repro materijala, sredstava za rad i usluga izvršenih za poljoprivredu - probno
Agromonetarna statistika - Cijene zemljišta i zemljišne rente - probno
Agromonetarna statistika - Otkup poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača
Agromonetarna statistika - Poljoprivredni računi - probno
Agromonetarna statistika - Prodaja poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga
Agromonetarna statistika - Rashodi i poljoprivredna proizvodnja gazdinstva - probno
Anketa o dohotku i uslovima života (EU-SILC)
Anketa o potrošnji domaćinstava
Anketa o radnoj snazi (ARS)
Arhivi
Bilans drvnih goriva
Bilans električne energije
Bilans naftnih derivata
Bilans uglja
Biljna proizvodnja
Brojno stanje stoke i živine - stočna proizvodnja
Bruto domaći proizvod i stvarna individualna potrošnja po stanovniku, prema standardu kupovne moći
Cijene stanova u novogradnji
Dolasci i noćenja turista u kolektivnom smještaju
Dolasci i odlasci brodova u lukama
Formiranje elemenata potrebnih za obračun BDP-a po potrošnoj metodi: bruto investicije u osnovna sredstva
Formiranje elemenata potrebnih za obračun BDP-a po potrošnoj metodi: lična potrošnja domaćinstava
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda po prihodnoj metodi - probno
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti djelatnosti: Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo po KD 2010
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti domaćinstava
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti državnih jedinica
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti finansijskih jedinica
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti nefinansijskih jedinica
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti preduzetnika
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun finansijskih usluga indirektno mjerenih
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Bruto domaćeg proizvoda: obračun potrošnje državnih jedinica
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Pariteta kupovne moći: istraživanje "Građevinarstvo"
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Pariteta kupovne moći: istraživanje "Mašine i oprema"
Formiranje elemenata potrebnih za obračun Pariteta kupovne moći: istraživanje "Potrošna dobra"
Formiranje elemenata potrebnih za procjenu neobuhvaćene ekonomije kao sastavnog elementa Bruto domaćeg proizvoda - probno
Formiranje integrisanog sistema za kompilaciju tabela ponude i upotrebe - probno
Građevinska aktivnost

Građevinske dozvole i prijave radova
Građevinski radovi
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u administrativnim cijenama
Indeks cijena industrijskih proizvoda iz uvoza
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda
Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda za izvoz
Indeks cijena usluga - probno
Indeks potrošačkih cijena
Indeks proizvodnje i prometa u industriji
Indeks prometa u trgovini na malo
Indeks prometa u uslugama
Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba
Indikatori održivog razvoja
Industrijska proizvodnja (PRODCOM)
Infrastruktura i promet u vazdušnom saobraćaju
Infrastruktura u pomorskom prevozu
Inovativne aktivnosti preduzeća
Investicije u osnovna sredstva
Investicije u osnovna sredstva (kvartalno) - probno
Istraživanje o komunalnom otpadu
Istraživanje o poslovanju velikih i srednjih preduzeća
Istraživanje o površini, proizvodnji šumskih sortimenata, sječi, štetama, zaštiti i infrastrukturi u državnim i privatnim šumama
Istraživanje o preduzećima koja imaju jedinice u sastavu
Istraživanje o sakupljanju i obradi otpada
Istraživanje o stvorenom otpadu
Istraživanje o troškovima rada
Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u domaćinstvima i od strane pojedinaca
Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u preduzećima
Klanje stoke i živine u klanicama
Klanje stoke i živine u klanicama (administrativni izvor) - probno
Komparativni nivoi cijena
Kompleksni energetske bilans
Korišćenje i zaštita voda od zagađivanja iz industrije
Korisnici materijalnih davanja socijalne i dječije zaštite
Korisnici usluga smještaja u ustanovama socijalne i dječije zaštite
Kratkoročna statistika naftnih derivata i cijene električne energije u domaćinstvima i industriji - probno
Kružna putovanja stranih brodova
Minimalna potrošačka korpa
Morski ribolov
Nautički turizam
Navodnjavanje
Obračun godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda Crne Gore primjenom potrošne metode
Obračun godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda Crne Gore primjenom proizvodne metode
Obračun godišnjeg Bruto nacionalnog dohotka
Obračun kvartalnog Bruto domaćeg proizvoda Crne Gore primjenom potrošne metode
Osnovni demografski pokazatelji

Ostali kopneni prevoz putnika
Ostvareni prinosi ranih usjeva
Otpadne vode iz naselja
Porušene zgrade sa stanovima
Poštanska i telekomunikaciona mreža
Poštanske i telekomunikacione usluge
Potrošnja građevinskog i pogonskog materijala
Površine i zasadi na kraju proljetne sjetve
Praćenje kvartalnih indikatora za potrebe obračuna kvartalnog BDP - a
Pretovar u lukama
Prevoz putnika i robe u pomorskom saobraćaju
Prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju
Procjena stanovništva
Proizvodnja šumskih sortimenata u državnim šumama
Promet pesticida
Promet putnika i robe na aerodromima po parovima aerodroma
Promet u trgovini na malo prema robnim grupama
Promet u trgovini na veliko
Putevi i mostovi
Računi u šumarstvu - probno
Računi u životnoj sredini - probno
Radna snaga, potrošnja energenata i mehanizacija u šumarstvu - probno
Registrovana drumska motorna i priključna vozila
Ribari i ribolovna sredstva u morskom ribarstvu
Ribarstvo na rijekama i jezerima
Saobraćajne nezgode
Snabdijevanje naselja vodom
Socijalna zaštita u Crnoj Gori
Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore
Spoljnotrgovinska robna razmjena Crne Gore prema karakteristikama preduzeća (TEC) - probno
Sportski klubovi
Statističko istraživanje za diplomirane studente (osnovne studije)
Statističko istraživanje domova učenika i studentskih domova
Statističko istraživanje o akademskom, stručnom osoblju i strukturi visokoškolskih organizacija
Statističko istraživanje o bioskopima
Statističko istraživanje o maloljetnim licima prema kojima je krivični postupak pred vijećem pravosnažno završen
Statističko istraživanje o maloljetnim licima protiv kojih je postupak po krivičnoj prijavi i pripremni postupak završen
Statističko istraživanje o osiguranicima - zaposleni po djelatnostima i opštinama
Statističko istraživanje o punoljetnim licima protiv kojih je krivični postupak pravosnažno završen
Statističko istraživanje o punoljetnim licima protiv kojih je postupak po krivičnoj prijavi i prethodni postupak završen
Statističko istraživanje o zaradama iz administrativnih izvora
Statističko istraživanje o zaradama zaposlenih
Statističko istraživanje za doktore nauka
Statističko istraživanje za predškolsko vaspitanje i obrazovanje
Statističko istraživanje za specijaliste i magistre
Statističko istraživanje za upis studenata (osnovne studije)
Statistika azila

Statistika elektronskih medija
Statistika međunarodnih migracija - probno
Statistika nelegalnih migracija
Statistika organske proizvodnje - probno
Statistika osnovnog obrazovanja
Statistika osnovnog obrazovanja za odrasle
Statistika razvedenih brakova
Statistika rođenih
Statistika sklopljenih brakova
Statistika srednjeg obrazovanja
Statistika stranih filijala (spoljna) - probno
Statistika stranih filijala (unutrašnja)
Statistika umrlih
Statistika unutrašnjih migracija
Strukturno istraživanje o poslovanju preduzeća
Teretni drumski saobraćaj
Trgovačka mornarica
Ulaz sirovog mlijeka (kravlje mlijeko) i dobijeni mliječni proizvodi
Upis na postdiplomske i doktorske studije
Uzgoj ribe i školjaka u marikulturi
Uzgoj ribe u ribnjacima - akvakultura
Vazdušni saobraćaj
Veterinarstvo
Željeznička infrastruktura
UPRAVA ZA STATISTIKU I LOKALNE TURISTIČKE ORGANIZACIJE (LTO)
Dolasci i noćenja turista u individualnom smještaju
Dolasci i noćenja turista, ukupno

Uprava za statistiku
IV Proleterske br. 2
81000 Podgorica
Tel: +381 (0)20 241 206
Fax: +381 (0)20 241 270
e-mail: contact@monstat.org
web site: www.monstat.org